

Frågor och svar Agunnaryd 24 mars 2025

1. 1954 dog denna mexikanska konstnär, endast 47 år gammal. Men det var mer än tjugo år efter hennes död som konstkritikerna världen över bedömde henne vara "en av de viktigaste konstnärerna under 1900-talet". Fram till den 18 maj i år visas på Amiralén i Malmö en utställning med hennes livsverk. Vem avses? **För- och efternamn! Svar:** Frida Kahlo

2. Att övergå från en religion till en annan, vad kallas det man då gör? (*latin*)
Svar: konverterar

3. Var och vilket år hålls sommar-OS nästa gång? **Svar:** Los Angeles (LA) 2028

4. Vilket är Finlands nationalinstrument? **Svar:** kantele

5. En utländsk diplomat, som misstänks för spioneri eller något annat fuffens, kan utvisas. Denne förklaras då som en "icke önskvärd person". Vilket är uttrycket på det diplomatiska fackspråket? (*latin, tre ord*) **Svar:** persona non grata

6. I filmen **Sound of Music** hade Christopher Plummer rollen som den pensionerade sjöofficeren, som var änkling med sju barn. Vad hette rollfiguren? (**för- och efternamn**) **Svar:** Georg von Trapp

7. Med vilken enhet mäts elektrisk a) spänning? b) strömstyrka?
(ord eller förkortning) **Svar:** a) volt (V) b) ampere (A)

8. Sveriges högsta vattenfall med en fallhöjd på 93 meter finns i Fulufjällets nationalpark i Dalarna. Vad heter det? **Svar:** Njupesjär

9. Vad är vejpis? Kan även stavas vapes. **Svar:** elcigarett eller elektronisk cigarett

10. Vad kallas de barn som levt under vedervärdiga uppväxtförhållanden såsom drogmissbruk, våld eller psykisk ohälsa men, mot alla odds, ändå tycks leva ett välfungerande liv? **Svar:** maskrosbarn

11. Denna invasiva vattenväxt påminner om gul näckros och kan på kort tid invadera och täcka en hel sjö. Vad heter denna växt? (*svenska namnet*) **Svar:** sjögull

12. Vilken eller vilka av dessa fem svenska författare har **inte** fått nobelpriset i litteratur?

August Strindberg

Harry Martinsson

Per Lagerqvist

Selma Lagerlöf

Tomas Tranströmer

Svar: August Strindberg

13. Joel Hägglund, född i Gävle, död 1915 i Salt Lake City, var syndikalist och verkade i USA som diktare och protestsångare. Han dömdes för mord i en mycket omdiskuterad rättegång och avrättades i Utah 1915. Vilket var hans alias som han är känd under i USA? **Svar:** Joe Hill

14. En av rusdrycker kraftigt påverkad person sägs vara "full som en alika". Men vad är en alika? **Svar:** kaja

15. Det var som tennkonstnär hon först blev känd. Hon var född i Hjo 1894 men flyttade till Stockholm och där öppnade hon 1924 en liten butik, Svenkt Tenn. Med den flyttade hon till Strandvägen och där utökades sortimentet med vackra varor av hög kvalité. Hon blev en inredningsikon vars inflytande över vad som är "god smak" och "stil" sträcker sig in i våra dagar. Hon dog 1988. Vem var hon? **För- och efternamn! Svar:** Estrid Ericsson

16. I vilket kortspel förekommer benämningen **Texas Holde'm**? **Svar:** poker

17. Vilket är detta låneord från franskan? "Pålverk, byggd av stolpar nedtryckta i marken för att utgöra en befästning eller inhägnad." **Svar:** palissad

18. Fordomdags användes en blandning av salpetersyra och saltsyra för medicinskt bruk. I liten omfattning används det fortfarande inom industrin. Den reagerar frätande med nästa alla metaller, inklusive guld och platina. Vad kallas denna blandning? **Svar:** kungsvatten

19. I ett brottmål kallas den brottsmisstänkte för **den tilltalade** och den som blivit utsatt för brottet för **målsägande**. Man vad kallas parterna i ett tvistemål? a) den som startar domstolsprocessen? b) den som stämningsansökan riktar sig mot? **Svar:** a) kärande och b) svarande

20. Vi söker en svensk synonym till **hedonist**? Ledning: Ordet är närbesläktat med **epikurism** (efter filosofen Epikurios). En synonym till hedonist på svenska sammanfattar väl vad denna filosofi går ut på. Vad kallas en person som inriktat sitt liv efter denna filosofi? **Svar:** livsnjutare

Reservfråga 1. Vad kallas en tavelmålning med täckande vattenfärg? Ledning: sådan målning kan efterbearbetas till skillnad från en akvarell. **Svar:** gouache

Reservfråga 2. Vad heter den kristna morgontidningen som Lewi Pethrus startade 1945? **Svar:** Dagen

Reservfråga 3. Vilken är den musikaliska termen om man på ett musikinstrument eller med den mänskliga rösten får en ton att skälva eller darra? En närliggande synonym är vibrato. **Svar:** tremulera

UTSLAGSFRÅGA 1: Det bor ca 5.5 miljoner i Finland. De som har svenska som modersmål kallas finlandssvenskar. Hur många är de? (2023) **Svar:** Ca 290 000